

GAZDASÁGI PROGRAM

Inárcs Nagyközség Önkormányzata

2025-2030.

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS	1
2	HELYZETELEMZÉS	3
2.1	Humán Koronavírus járvánnyal kapcsolatos társadalmi és gazdasági hatások	3
2.2	Demográfiai, infrastrukturális, földrajzi elhelyezkedés	5
2.2.1	<i>Inárcs földrajzi elhelyezkedése, adottságai</i>	5
2.2.2	<i>Főbb demográfia jellemzők</i>	6
2.2.3	<i>Infrastruktúra helyzete</i>	9
2.3	Az önkormányzat által ellátott feladatok	10
2.3.1	<i>Önkormányzat által ellátott kötelező feladatok</i>	10
2.3.2	<i>Önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok</i>	11
2.4	Gazdasági helyzetelemzés	13
3	FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	14
3.1	Működési és fejlesztési alapelvek	14
3.1.1	<i>Működési alapelvek</i>	14
3.1.2	<i>Fejlesztési alapelvek</i>	15
4	VAGYONGAZDÁLKODÁS, BEFEKTETÉSI-TÁMOGATÁSI POLITIKA	16
5	ADÓPOLITIKA	17
6	GAZDASÁGI PROGRAM FEJLESZTÉSI TERÜLETEI, FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	20
6.1	Befolyásoló tényezők	20
6.2	Főbb fejlesztési területek	21
6.2.1	<i>Infrastrukturális fejlesztések, településüzemeltetés</i>	21
6.2.2	<i>Nevelés-oktatás</i>	23
6.2.3	<i>Kultúra és közművelődés</i>	24
6.2.4	<i>Sport, rekreáció</i>	25
6.2.5	<i>Turisztika, idegenforgalom</i>	25
6.2.6	<i>Környezet- és természetvédelem</i>	26
6.2.7	<i>Szociális és egészségügyi ellátás</i>	27
6.2.8	<i>Közbiztonság, tűz- és polgári védelem</i>	27
6.2.9	<i>Közösségi élet, civil szféra</i>	28
6.2.10	<i>Marketing és kommunikáció</i>	29
6.2.11	<i>Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése</i>	29
6.2.12	<i>Nemzetiség jogainak biztosítása</i>	30
6.2.13	<i>Együttműködés helyi történelmi egyházakkal</i>	30

6.2.14	<i>Önkormányzati, közigazgatási feladatok</i>	30
6.2.15	<i>Vállalkozások</i>	31
6.2.16	<i>Önkormányzatot érintő, de önkormányzattól független magánfejlesztések és beruházások</i>	31
7	ÖSSZEGZÉS, ZÁRSZÓ	32

MUNKANYELVI

1 BEVEZETÉS

Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) előírja, hogy a települési önkormányzatoknak kötelességük kidolgozni és elfogadni az adott település gazdasági programját. Jelen gazdasági program a képviselő-testület megbízási időtartamára, vagyis öt évre kerül megtervezésre. A gazdasági program elkészítésének célja az, hogy az önkormányzat az előbb említett 5 év alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön.

A gazdasági program összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a polgármester és a képviselő-testület elképzelései,
- a jelenleg hatályos Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ennek elkészítésébe bevonásra kerül a lakosság, a vállalkozók és az önszerveződő közösségek),
- az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzete.

Ezen felül fontos megvizsgálni az Önkormányzat belső szervezeti tényezőit, erősségeit és gyengeségeit, továbbá külső környezeti tényezőit is, hiszen ezek erősen befolyásolják az elérendő célok esetleges megvalósulását.

1. ábra Inárcs Nagyközség Önkormányzatának swot-elemzése

	Környezet	Társadalom	Gazdaság	Infrastruktúra
Erősségek	<ul style="list-style-type: none">• rendezett településkép• természetközeli, falusias környezet• sok park, zöldterület• természetvédelmi és Natura 2000 területek közelsége• kedvező növénytermesztési adottságok (eper)	<ul style="list-style-type: none">• gyarapodó lakosság• jó minőségű humán közszolgáltatások• helyi hagyományőrzés• sokszínű sport- és kulturális élet• átlagos munkanélküliség• jól működő kisebb közösségek	<ul style="list-style-type: none">• jó telephelyi adottságok, kiváló megközelíthetőség (M5)• térségi szinten erős vendéglátóipar, szálláskapacitás	<ul style="list-style-type: none">• folyamatos fejlesztések• megújuló és új középületek (polgármesteri hivatal, óvoda, bölcsőde)• rendezett közterületek• jó közműellátottság• rendben tartott belterületi utak; (a szilárd burkolat nélküliek legtöbbször is igaz)• szelektív hulladékgyűjtés
Gyengeségek	<ul style="list-style-type: none">• invazív és gyomfajok terjedése• illegális hulladék- és törmeléklerakások a külterületen• parkok, zöldterületek kihasználatlansága• településre vezető kopár útszakaszok	<ul style="list-style-type: none">• településközpont hiánya• ingázás• lakhatási problémák erősödése• tartósan betöltetlen háziorvosi praxis• a nonprofit, civil szektor részvétele?	<ul style="list-style-type: none">• sok ingázó, kevés helyi munkalehetőség• gazdasági területek befejezetlen fejlesztése	<ul style="list-style-type: none">• burkolathányos belterületi utak, rossz minőségű külterületi utak• helyi szabadidő-eltöltési lehetőség korlátozott• biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés megoldatlansága• szennyvízhálózat kapacitáshiánya

	Környezet	Társadalom	Gazdaság	Infrastruktúra
				<ul style="list-style-type: none"> • elavult, régi vasútvonal és állomásépület • rossz minőségű, balesetveszélyes bevezető útszakasz (M5 autópálya) • közvilágítási hiányosságok
Lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> • szelíd?, természetközeli turizmus • a helyi eper népszerűsítése • parkok fejlesztése • utak, közterületek fásítása, zöldítése 	<ul style="list-style-type: none"> • térségi együttműködések erősítése (képzési programok) • helyi rendezvények népszerűsítése • közösséghez tartozás érzésének erősítése hagyományőrzéssel és megújulással 	<ul style="list-style-type: none"> • vállalkozások vonzása az autópályával szomszédos gazdasági területekre • turisztikai szolgáltatások fejlesztése; programajánlatok népszerűsítése • a vállalkozások innovációs tevékenységének és piacra jutásának támogatása • Budapest munkaerő-elszívó hatásának csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> • településközpont kialakítása; nagyberuházások támogatása (pl.: iskolabővítés, bölcsődefejlesztés...) • energetikai fejlesztéseket támogató pályázatok elnyerése • járdák és kerékpárutak építése • elkerülő utak fejlesztése • állami vasútvonal-fejlesztés támogatása
Veszélyek	<ul style="list-style-type: none"> • invazív fajok terjedése a természetes vegetáció kárára 	<ul style="list-style-type: none"> • gyengülő lokálpatriotizmus 	<ul style="list-style-type: none"> • képzett munkaerő elköltözése • nem alakulnak új helyi vállalkozások • törvényi és jogszabályi változások gyakorisága • finanszírozási problémák 	<ul style="list-style-type: none"> • út- és közműberuházások nagy költségigénye • nagyobb személy- és teherforgalom

Fontos megemlíteni, hogy a gazdasági programban megfogalmazott célok elérése érdekében a szükséges anyagi eszközöket biztosítani kell, továbbá ezen célkitűzések egymásra épülő megvalósítását is.

Az anyagi eszközök és vagyon gyarapításához, megteremtéséhez nem elegendő figyelembe venni a folyamatosan keletkező forrásokat és bevételeket (állami támogatások, adóbevételek, egyéb bevételek), hanem emellett szükség van:

- a pályázati lehetőségek kihasználására,
- a település elhelyezkedésének, adottságainak, sajátosságainak figyelembevételével új lehetőségek keresésére és felmérésére, illetve a meglévő anyagi források leghatékonyabb kihasználására is.

A gazdasági programnak nem az álmódosításokról és nem is az ígéretekről kell szólnia, hanem Inárcs reális jövőjéről. Ennek olyan megalapozott és megvalósítható tervnek kell lennie, mely nemcsak a jelenlegi érdekeinket veszi figyelembe, hanem a jövőbeli érdekeket is. Pontosan ezért a gazdasági programnak nem csupán az önkormányzati ciklus idejére kell szólnia, hanem hosszú távon is a település érdekeit kell szolgálnia. Összességében tehát elmondható, hogy a gazdasági program nem a konkrét megoldások gyűjteménye, hanem alapvető tervek, irányok és elképzelések összessége. Ez egy olyan program, mely döntésekkel megalapozott rövid távú célokat vesz számba, azonban ezek összességében a hosszú távú célok elérését segítik elő.

2 HELYZETELEMLÉZÉS

2.1 Jelenlegi gazdasági helyzet áttekintése

A jelenlegi világgazdasági helyzet igen nagy mértékben befolyásolja a gazdasági döntések sorozatát. A gazdasági program megtervezése során elengedhetetlen a várható anyagi helyzet vizsgálata: itt gondolnunk kell az önkormányzati bevételekre, az idegenforgalmi adóra, a magánszemélyek kommunális adójára, továbbá a helyi iparüzési adóra is. Nagyon fontos megemlíteni, hogy csak olyan elképzeléseket szabad megvalósítani, melyek nem veszélyeztetik a kötelező feladatok ellátását, valamint a fizetőképességet. Az önkormányzat adóbevétele évek óta növekvő tendenciát mutat, ami elsősorban az iparüzési adó növekedésének köszönhető. Ennek hatására költségvetési befizetési kötelezettségünk is növekszik (pl. szolidaritási hozzájárulás).

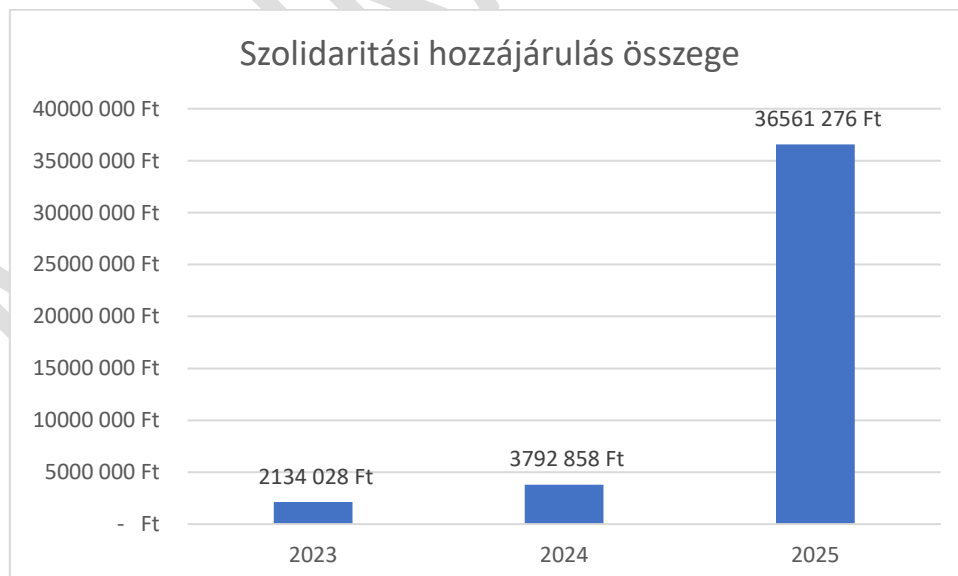
Az önkormányzati szektor feladatfinanszírozásánál a figyelembe veendő bevételek körét és mértékét törvény határozza meg. Ez a bevételi jogcím a költségvetési törvényben van rögzítve helyi iparüzési adóbevétel címszó alatt. **A módszer, amellyel a saját bevétel figyelembevételre került, a beszámítás rendszere (a beszámítás alapja az önkormányzat elvárt bevétele). A feladatfinanszírozási rendszer a beszámítási rendszerrel kiegészítve biztosította a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltségének fenntartását. 2017-től a 32.000 forint feletti egy lakosra jutó adóerő képességgel rendelkező települési önkormányzatoktól a támogatáscsökkentés beszámítás alapját meghaladó rész úgynevezett „szolidaritási hozzájárulás”-ként elvonásra került. 2022-től az egy lakosra jutó iparüzési adóerő képességként 22.000 forintot, 2025. évtől pedig 25.000 forintot kell figyelembe venni.** Az adott település adóerő képessége meghatározza a „fizetendő” szolidaritási hozzájárulás összegét is. Az adóerő

képesség alapját Inárcs közigazgatási területén vállalkozási tevékenységet folytató vállalkozók jogszabályok szerinti nettó árbevétele adja. A szolidaritási hozzájárulás 5 adóerő képességi kategóriában sávosan növekvő mértékben kerül elvonásra.

Tehát 2025-ben a 25 000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparüzési adóerő képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek.

Inárcs Nagyközség Önkormányzata adóerő képessége jelentősen nőtt az elmúlt időszakban. A szolidaritási hozzájárulás mértéke évről évre növekvő tendenciát mutat, mely az önkormányzatnál a 2023-as évben jelent meg először. A 2024-es évről 2025-re közel 12-szeres növekedés jelentkezett. Ezen felül a következő években további adóelvonások várhatóak, melyek hatásával az önkormányzatnak számolnia kell, illetve egyelőre ismeretlen mértékű iparüzési adóbevétel - elvonás várható. Ennek tükrében figyelembe kell venni a kieső bevételi részt a fejlesztések kapcsán, hiszen továbbra is a fő cél az önkormányzat fennmaradása, illetve a minőségi életkörülmények biztosítása a lakosság számára. A bizonytalan helyzet miatt nem elegendő a változásokkal csak a 2025-ös évben számolni, hanem azokat középtávon is érdemes figyelembe venni, hiszen a gazdaság stagnálása és lelassulása várható, s ez az önkormányzat következő éveiben is változásokat hozhat gazdasági szempontból.

- **ábra Inárcs Nagyközség szolidaritási hozzájárulásának összege**

2.2 Demográfiai, infrastrukturális, földrajzi elhelyezkedés

2.2.1 Inárcs földrajzi elhelyezkedése, adottságai

Inárcs a közép-magyarországi régióban helyezkedik el. A régió földrajzi, gazdasági és kulturális értelemben egyaránt centrális helyet foglal el Magyarország többi régiójához viszonyítva, továbbá a fővárost magában foglaló központi térség a kultúra, az üzlet, a rekreáció és a turizmus centruma is.

A település a régióval azonos elhelyezkedésű és kiterjedésű Pest megye déli részén, a 10 települést magába foglaló Dabasi Kistérségben található. A település földrajzi elhelyezkedése és közlekedési kapcsolatai miatt elkülönül a kistérségi központtól. Inárcs a járási rendszer kialakítása óta közigazgatásilag a Dabasi járáshoz tartozik. Jól megközelíthető az M5-ös autópályáról, néhány kilométerre fekszik az M0-ás autópálya és a 405-ös utak csomópontjától. A településen az Ország Közepe Kistérség központjának, Dabas városnak a vonzása érvényesül. A vonzásközpont jelentősége különösen az egészségügyi szolgáltatások, illetve a körzetközponti feladatok ellátása során mutatkozik meg (kormányablak, tűzoltóság, rendőrség stb.).

A települést ugyanakkor érinti a főváros közelsége, amely elsősorban a munkahelyek, illetve az ingázók miatt fontos, de potenciális lehetőséget, előnyt is jelent az ipari parkban lehetséges befektetések szempontjából. Az autópálya közelsége, és a települést érintő vasútvonal is kedvező adottság. A természeti környezet, az ócsai tájvédelmi körzet közelsége, az Ősborókás a turisztikai fejlesztések lehetősége szempontjából kedvező. A település fekvése a katasztrófavédelem terén is előnyös, hiszen sem árvíz, sem belvíz nem fenyegeti az itt élőket: a gazdasági program készítése során tehát ilyen fenyegetettség miatt nem szükséges „vis major” alap képzése.

2.2.2 Főbb demográfiai jellemzők

- **ábra Inárcs állandó népessége**

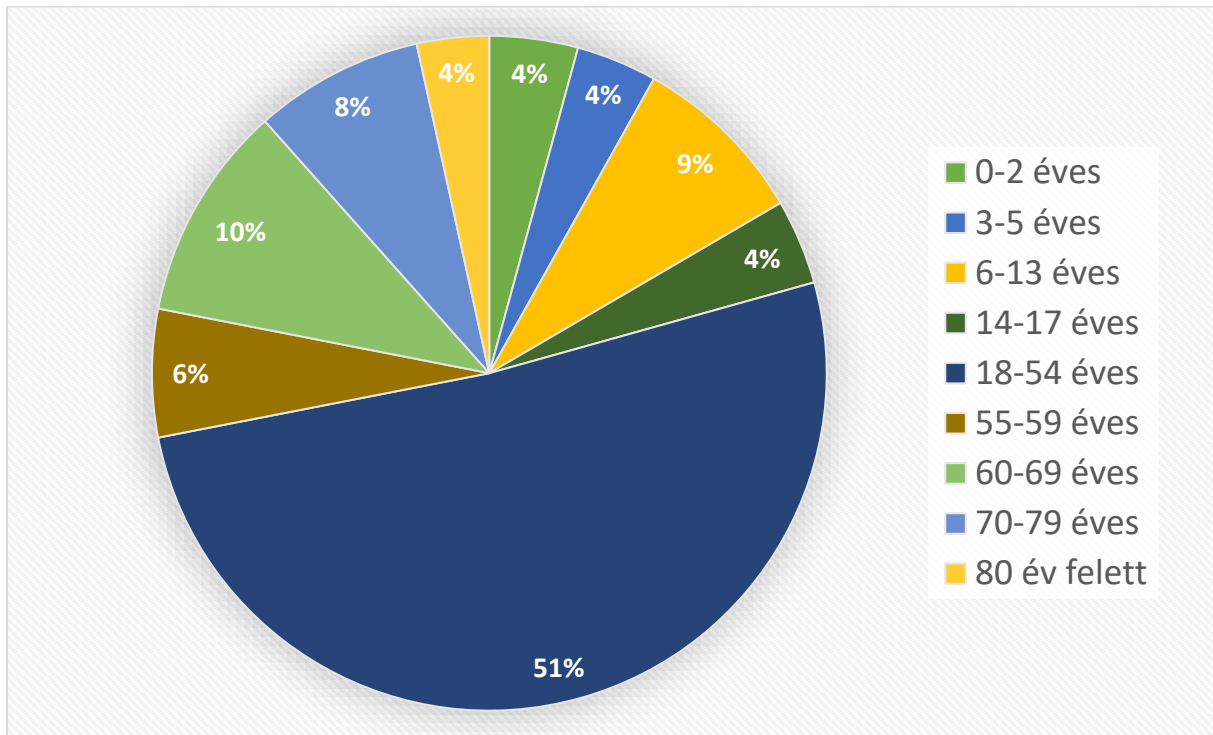
	Férfi	%-os arány	Nő	%-os arány	Összesen
2020	2329	50,67%	2392	49,33%	4721
2021	2317	48,94%	2417	51,06%	4734
2022	2339	48,89%	2445	51,11%	4784
2023	2421	48,91%	2529	51,09%	4950
2024	2436	48,96%	2539	51,04%	4975

- **ábra Inárcs állandó lakosságának alakulásáról**

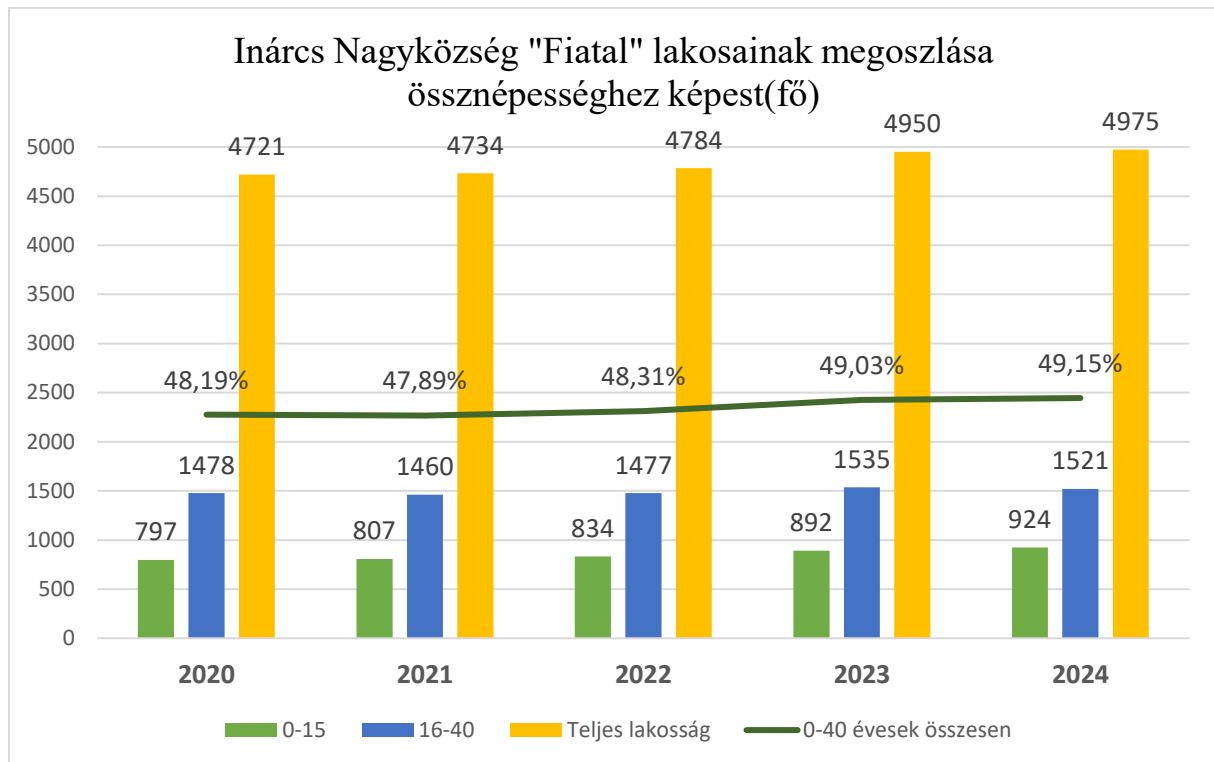
A demográfiai adatokból látható, hogy az elmúlt 5 évben -2020-2024 között- Inárcs lakónépessége nagy mértékben növekedett. Ez a lakosságnövekedés több ok miatt is lehetséges. Az egyik ok és egyben következmény lehet, hogy újabb utcák, utcaszakaszok épültek be a közelmúltban, ahová sok új család költözött. A lakosság szám növekedése a település földrajzi elhelyezkedésének is köszönhető, a főváros közelsége kedvező szempont az ideköltözőknek. A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy többen telepednek le a közösségben, mint amennyien a települést elhagyták.

- **ábra Inárcs Nagyközség lakosságának korcsoport szerinti megoszlása 2024. évben**

Magyarország területén sajnos nagyon jellemző az elöregedő társadalom az utóbbi években, ugyanakkor Inárcson az elöregedési index az átlagos értékek között alakul. A 0-17 éves korosztály aránya kisebb, mint az 55+ korosztályé, azonban fontos azt megemlíteni, hogy ennek ellenére a településen fokozatos növekedés figyelhető meg a 0-17 éves korosztály tekintetében.

- **ábra Inárcs Nagyközség 0-40 éves korú lakosság számának alakulása 2020-2024. között**

Összességében elmondható, hogy a 0-40 éves korú lakosság a népesség jelentős részét, közel 50%-át teszi ki. A 2022. év utáni számottevő lakosságszám növekedéskor a 0-40 éves korosztály aránya is növekedett, vagyis arra lehet következtetni, hogy az új utcákba / utcarészekbe fiatal családok költöztek. A statisztikai adatok alapján továbbra is megállapítható, hogy településünk vonzó a fiatal korosztály számára.

A budapesti agglomeráció területi bővülése miatt valószínűsíthető, hogy a lakosság száma a következő években is folyamatosan növekszik. Emiatt is gondolni kell a már itt élő fiatalokra a helyben lakhatás megoldása érdekében, így a településen bővíteni szükséges a belterületi telkek, illetve olyan lakások számát, melyek a helyi lakosság számára elérhetőek.

A lakosságszám növekedés ellenére a külterületi lakosságszámban stagnálás figyelhető meg. Ezt azért fontos megemlíteni, mert ha a településen a külterületi lakosságszám eléri a 440 főt, akkor újabb tanyagondnokot kell biztosítani a tanyagondnoki szolgáltatásban. Az ő finanszírozása az önkormányzat költségvetését is érintheti.

- **ábra Inárcs külterületi lakosságának alakulása**

Év	2020	2021	2022	2023	2024
Külterületi lakosság	424	420	418	416	419

2.2.3 *Infrastruktúra helyzete*

A település az M5-ös autópálya mellett, a fővárostól 20 percnyi autótútra található. A jól kiépített úthálózatoknak köszönhetően Budapest, Népliget Autóbusz-pályaudvar volánbusszal 40 perc alatt megközelíthető, emellett a Lajosmizse-Budapest Nyugati-pályaudvar közt közlekedő vasútvonal is rendelkezésre áll a fővárosba utazáshoz. Az autópálya kapcsolat miatt könnyen megközelíthető a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér is.

A településen a parkolási lehetőség az intézmények környezetében biztosított. Önálló kiépített gyalogos és kerékpárúttal a település kevésbé rendelkezik.

A település egészségügyi intézményekkel, valamint alapfokú oktatási intézményekkel rendelkezik. Ezek leginkább a településen élők számára biztosítanak ellátást, a település határán jellemzően nem nyúlik túl a vonzáskörzetük. Inárcson 2 egészségügyi intézmény van, melyek a lakosság számára biztosítják a háziorvosi, fogorvosi és védőnői feladatok ellátását. Azonban 2023 novembere óta tartóan betöltetlen a 2. számú háziorvosi praxis, amelyre a helyettesítés ugyan ideiglenes megoldást nyújt, de az önkormányzatnak törekednie kell állandó háziorvos biztosítására. A kisgyermekes családok számára megoldott az óvodai ellátás, mely 3 telephellyel rendelkezik. Továbbá a településen van egy önkormányzat által fenntartott 42 férőhelyes bölcsőde is, mely támogatja az édesanyák visszatérését a munkaerőpiacra. A nagyközségben elhelyezkedő általános iskola két telephelyen működik: az egyik telephely az 1-4. osztályos tanulók fogadására szolgál, míg a másik az 5-8. osztályos tanulók oktatására, nevelésére. A település célja, hogy folyamatosan biztosítsa a helyi oktatási intézményben a férőhelyek számát, valamint fejlessze ezen intézményeket. A művészetek iránt érdeklődők igénybe vehetik a Cziffra György és a Múzsák Alapfokú Művészeti Iskola képzéseit (hangszeres, táncos, festő és színjátszó tanszak).

Összességében elmondható, hogy a település rendelkezik azokkal az intézményekkel, melyek magas színvonalon biztosítják a kötelezően ellátandó feladatokat. Fontos azonban megemlíteni, hogy a gazdasági programban megfogalmazott elképzeléseket és célokat a

jelenlegi intézményrendszerek figyelembevételével, összehangolásával célszerű meghozni. Inárcs Nagyközség Önkormányzata által működtetett és fenntartott intézmények között kell megemlítenünk:

oktatási-nevelési intézmények:

- Boglárka Néphagyományőrző Óvoda és Konyha,
- Inárcsi Típegő Bölcsőde ,

közművelődési intézmények:

- Zrumecky Dezső Művelődési Ház és Könyvtár,

egészségügyi és szociális intézmények:

- Háziorvosi Szolgálat,
- Védőnői Szolgálat,
- Fogorvosi Szolgálat.

2.3 Az önkormányzat által ellátott feladatok

A 2013-as változások következtében a magyar önkormányzati rendszert a feladatellátás terén az angol modell jellemzi. A főbb ellátási feladatok:

- település üzemeltetése (településfejlesztés, rendezés, köztemetők kialakítása és fenntartása, közvilágítás, helyi közutak kialakítása, közparkok és közterületek fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása, távhőszolgáltatás, hulladékkezelés);
- egészségügyi alapellátás (háziorvos, védőnő, fogorvos);
- köznevelés (csak óvodai ellátás);
- szociális feladatok (otthonápolás, gyermekgondozás, étkezés),
- kultúra (könyvtárak, múzeumok).

2.3.1 Önkormányzat által ellátott kötelező feladatok

- Településfejlesztés, településrendezés,
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és

egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása stb.),

- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése,
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások,
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás),
- óvodai ellátás,
- kulturális szolgáltatás, nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása,
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg,
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása,
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok,
- kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is,
- sport, ifjúsági ügyek,
- nemzetiségi ügyek,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- hulladékgazdálkodás,
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

2.3.2 Önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok

Köznevelési és gyermekjóléti feladatok:

- alapfokú művészeti oktatás biztosítása az örkényi Cziffra György Alapfokú Művészeti és a Múzsák Alapfokú Művészeti Iskola kihelyezett tagozatának működéséhez nyújtott támogatás útján,
- bölcsőde üzemeltetése,
- Dabasi Család- és Gyermejköltségi Szolgálat és Központ segítségének igénybe vétele.

Sport, egészségügyi, ifjúsáspolitikai tevékenység támogatása:

- civil szervezetek támogatása,
- sportpark, játszóterek, kamaszpark üzemeltetése,
- sport ösztöndíj biztosítása fiatal sportolók számára.

Közbiztonsági feladatok:

- civil szervezet (Inárcsi Polgárőr Egyesület) támogatása,
- térfigyelő kamerarendszer üzemeltetése.

Tagsági részvétel:

- Falugondnokok Duna Tisza Közi Egyesülete,
- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ),
- Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítvány,
- Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület,
- Ország Közepe Többcélú Kistérségi Társulás.

Nevezetes ünnepeink megtartása a Nagyközség szervezésében:

- nőnap,
- március 15. (az 1848-as forradalom és szabadságharcról történő megemlékezés),
- április 24. (Szent György -nap),
- inárcsi falunap,
- pedagógus nap,
- augusztus 20. (Szent István –nap),
- szüreti felvonulás,
- Idősek Világnapja,
- október 23. (1956-os megemlékezés),

- halottak napja,
- idős korúak karácsonya,
- falukarácsony.

Fiatalok támogatása tanulmányi/sport teljesítményük alapján:

- Bursa Hungarica -ösztöndíj,
- Inárcsi Középfiskolai Tanulmányi –ösztöndíj,
- Inárcsi Sportolói Ösztöndíj.

Önkormányzat által alapított kitüntetések, díjak:

- Díszpolgári cím,
- Inárcs Községért - díj.

2.4 Gazdasági helyzetelemzés

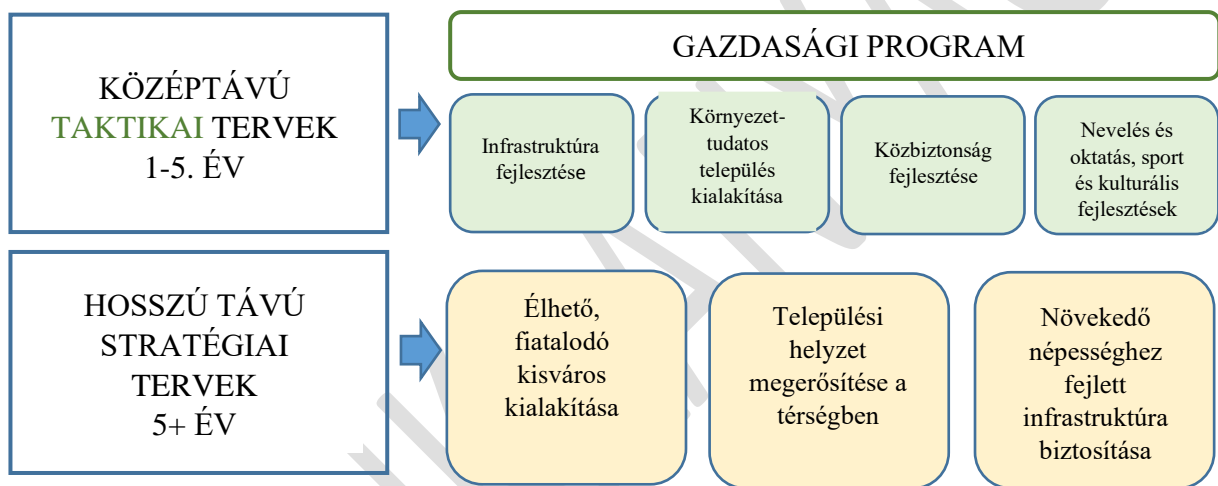
Inárcs Nagyközség Önkormányzatának gazdasági helyzete jelenleg stabil. A stabilitás köszönhető annak, hogy az ellátott feladatok finanszírozási struktúrája nem jelentett nagy kockázati forrást, mert a korábbi években rendelkezésre álló pénzügyi források fedezték a működési kiadásokat. Sajnos az utóbbi években a működési kiadások fedezetére igénybe kellett venni a felhalmozási bevételeket. Ennek oka, hogy a működési bevételek már nem nyújtanak teljes körű fedezetet a működési kiadásokra. Az elmúlt években több szektort érintő, jogszabályokon alapuló bérfejlesztés zajlott, továbbá a közüzemi kiadások és az igénybe vett szolgáltatások (például karbantartási munkák) költsége is jelentősen emelkedett. Hosszú távon az önkormányzat működési finanszírozását újra kell gondolni, és törekedni kell a működési költségek optimalizálására. A különböző támogatások biztosítása (pl. civil szervezetek), a tervezett beruházások megvalósítása pályázati források nélkül elképzelhetetlen.

Fontos, hogy a gazdasági programban megfogalmazott célok kapcsán figyelemmel kísérjük a gazdasági helyzet alakulását. Az anyagi források biztosítása érdekében szükséges a prioritásokat rögzíteni, ezzel is elősegítve a programban megfogalmazott célok megvalósítását. Felül kell vizsgálni az adórendszert, továbbá a vagyongazdálkodást is. Olyan adórendszert célszerű kialakítani, mely a helyi adópolitika elvárásainak megfelel és növeli az önkormányzat bevételi forrásait. Célszerű az Önkormányzat vagyontárgyait is megvizsgálni a 3E kritériumrendszer(gazdaságos, hatékony, eredményes) tekintetében. Fontos megtárgyalni és javaslatot

tenni az egyes vagyontárgyak hasznosítására, értékesítésére és felhasználására, amennyiben az szükséges. A mindenkori önkormányzati vagyonszámvetés tartalmazza azokat az ingatlanvagyon elemeket, amelyeket értékesítésre szánunk. Ilyenek elsősorban a belterületi telkek, amelyek újabb lakóházak építésére alkalmasak, vagy az önkormányzat tulajdonában lévő gazdasági –ipari területek, amelyeket gazdasági társaságok, beruházók számára kívánunk értékesíteni.

3 FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

- **ábra Inárcs Nagyközség Önkormányzatának fejlesztési koncepciója**

Inárcs Nagyközség Önkormányzata és képviselő-testülete a fejlesztési koncepció meghatározása során figyelembe veszi a település adottságait és lehetőségeit, a lakóközösség elvárásait, valamint ezek összességére épít. Az önkormányzat célja az, hogy Inárcs továbbra is olyan élhető, hagyományait őrző, a fejlődésre nyitott település maradjon, melyet otthonuknak éreznek az itt lakók. A településfejlesztési koncepció megalkotása során nem csupán a rövid és középtávú célok kerülnek meghatározásra, hanem az is, hogy a tervezett fejlesztéseknek milyen hosszú távú következményei lehetnek. A fejlesztési terv lényege tehát a folyamatban való gondolkodás.

3.1 Működési és fejlesztési alapelvek

3.1.1 Működési alapelvek

A fejlesztési program sikeres megvalósítása érdekében célszerű néhány fontos, általános alapvetet meghatározni. Ezek a következők:

- stabil pénzügyi helyzet biztosítása, likviditási problémák elkerülése, továbbá a folyamatos fizetőképesség megtartása;
- költséghatékony gazdálkodás;
- a kötelező feladatok magas színvonalú ellátása a bevételek és kiadások egyensúlyának figyelembevételével;
- a közösség folyamatos támogatása a megfelelő kereteken belül (pl. a munkanélküliség arányának csökkentése, alacsony szinten tartása, továbbá a szociálisan rászorulóknak folyamatos támogatása);
- a helyi civil szervezetek patronálása, valamint társadalmi megbecsülésük növelése.

3.1.2 Fejlesztési alapelvek

Célszerű a program magas színvonalú megvalósítása érdekében a működési alapelveken túl fejlesztési alapvetéseket is meghatározni:

- bevételek növelése a lehetőségekhez mérten, többletbevételi források keresése, továbbá a támogatási és pályázati források hatékony felkutatása;
- az önkormányzati vagyon leghatékonyabb felhasználása és hasznosítása a mindenkori önkormányzati vagyonkataszter szerint;
- legköltséghatékonyabb és leggazdaságosabb lehetőségek kiválasztása a fejlesztések és beruházások megvalósítása érdekében;
- a lakosság igényeinek folyamatos nyomon követése (közmeghallgatások, lakossági fórumok);
- az életminőség javításának prioritása;
- térségi szerepvállalás hangsúlyosabbá tétele, a regionális és határon túli kapcsolatok erősítése és felélénkítése;
- jelenlegi környezettudatos világban elengedhetetlen a környezetbarát és környezettudatos lehetőségek figyelembevétele a gazdasági fejlesztésekkel kapcsolatban;
- a helyi civil szervezetek és vállalkozások támogatása, gazdasági élénkítése és fejlesztése. (Helyi költségvetési rendeletben elkülönítésre kerül egy támogatási alap a

helyi civil szervezetek és vállalkozások számára az eddigi évek jól működő gyakorlatát követve.);

- a turizmus és idegenforgalmi lehetőségek felmérése és ezen lehetőségek intenzívebb és hatékonyabb kihasználása.

4 VAGYONGAZDÁLKODÁS, BEFEKTETÉSI-TÁMOGATÁSI POLITIKA

Az önkormányzati vagyon tekintetében az utóbbi években sikeres vagyongazdálkodási politika figyelhető meg, amely abból adódik,

- hogy az önkormányzat olyan fejlesztéseket valósított meg, melyeket vagy önerőből vagy pedig pályázati forrásból teljesített,
- ezen felül a beadott pályázatokból az elnyert pályázatok aránya jelentős volt, melynek köszönhetően szintén vagyonnövekedés figyelhető meg.

Fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat jelenlegi vagyona tekintetében különbséget kell tenni az önkormányzat forgalomképes és forgalomképtelen, továbbá korlátozottan forgalomképes vagyon között, hiszen ezek teljesen más célt szolgálhatnak a működés során. Az önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyona körébe tartoznak a közterületek, közutak és járdák. A korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartoznak az intézmények ingatlanai. Önkormányzatunk estében az Inárcsi Polgármesteri Hivatal épülete, a Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár, a Boglárka Néphagyományőrző Óvoda és Konyha, az Inárcsi Típegő Bölcsőde, a Tolnay Lajos Általános Iskola alsó tagozatos épülete, az Inárcsi Tájház, az Inárcsi Sportpálya és az öltöző épülete, az Egészség ház és a Kastély utcai rendelő épülete, valamint a közművek is.

A forgalomképes vagyon részét pedig az építési telkek, szántók, iparterületek és bérlakások képezik.

Az önkormányzat egyik célja, hogy a közösség igényeinek figyelembevételével a vagyont gyarapítsa a megfelelő keretek között, az eddigi évek tendenciájához hasonlóan.

A vagyonpolitika meghatározásakor számba kell venni a lehetőségeket és az ésszerűség elvét, hiszen a jelenlegi gazdasági helyzetben nehéz a költségvetés egyensúlyát megtartani hitelbevonás nélkül. Az önkormányzatnak pontosan ezért csak olyan intézményhálózatot és

közszolgáltatási struktúrát célszerű üzemeltetni, melyet az észszerűség és takarékos gazdálkodás jellemez. A lakosok infrastrukturális és közszolgáltatási igényeinek kielégítése során számba kell venni az önkormányzat jelenlegi törzsvagyonát. (Pl. intézményekkel, úthálózattal való ellátottság...). Ezen területek bővítése vagyonnövekedést, állagmegóvása a vagyon értékének megtartását eredményezi. Ezen túlmenően amennyiben karbantartás, felújítás, illetve bármilyen beruházás történik az a törzsvagyon értékét növelni fogja. Fontos kiemelni, hogy az önkormányzat vagyonpolitikáját jellemzi az úgynevezett „vagyonerő vagyon” elv is, vagyis amennyiben forgalomképes vagyon értékesítésre kerül, akkor az abból származó bevételt csak vagyonszerzésre, valamint beruházásra lehet fordítani.

Az utóbbi 5 évben a fent említett szempontok és elvek alkalmazása jellemezte az önkormányzat vagyongazdálkodását. Ahogy a 8. ábrán is látható, az önkormányzat vagyonában a 2020-2024. közötti időszakban növekedés figyelhető meg. A vagyonnövekedés a 2024. évben a legjelentősebb, ezt az ipari területek értékesítése eredményezte.

- **ábra az Önkormányzat vagyonának alakulása 2020-2024. között**

5 ADÓPOLITIKA

Az önkormányzat gazdasági programjának tervezése során a célok megvalósítása érdekében az adópolitika meghatározása elengedhetetlen a jelenlegi ciklus idejére is, hiszen az önkormányzat bevételei tekintetében az állami támogatások növekedése a következő években nem várható, sőt, ezen összegek további csökkenésére kell számítani. Azért is szükséges az adópolitika

meghatározása, mert az önkormányzat elsődleges bevételi forrását a településen beszedett adók képezik.

Az önkormányzat és a képviselő-testület egy olyan adóztatási rendszert kíván kialakítani, mely folyamatosan biztosítani tudja az önkormányzat stabil bevételi forrását. Ezt úgy kell meghatározni, hogy igazságos legyen az adófizetők körében.

Az adóviselési képességgel rendelkezőknek hozzá kell járulniuk a közszolgáltatások finanszírozásához, melyek a szükséges közösségi kiadások miatt merülnek fel. Azon adófizetők, akik nem rendelkeznek megfelelő anyagi háttérrel, mentesíthetők a kötelezettségek alól a megfelelő szabályozások mellett. Az önkormányzat az igazságos közteherviselés elvét gyakorolja, vagyis az összes eszközt alkalmazza az adópolitika végrehajtása érdekében, (ellenőrzés, behajtás és végrehajtás). Ez az adóbevételek teljesülését, valamint a hátralékok csökkentését eredményezi.

Adópolitikai célok:

- **Igazságosság és méltányosság:** Az adóztatásnak igazodnia kell a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz.
- **Stabilitás és kiszámíthatóság:** Az adórendszer nemzetgazdasági változásokhoz igazodva, hosszú távon is fenntartható legyen.
- **Átláthatóság és egyszerűség:** Az adófizetők számára érthető szabályozás szükséges.
- **Helyi fejlesztések támogatása:** Az adóbevételek felhasználása a település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak javítására irányuljon.

Az adópolitikai célok a közösségi jólét biztosítására szolgálnak.

Helyi adók felülvizsgálata és módosítása

Az idegenforgalmi adó tekintetében mértékváltás miatt új rendelet jött létre: 15/2024 (X.31), melynél a személyenként és vendégéjszakánként fizetendő idegenforgalmi adó mértéke 400 Ft-ról 500 Ft-ra emelkedett. A rendelet hatálybalépésével, 2025. 01.01-től a fizetendő adó (személyenként és vendégéjszakánként) 500 Ft. A hatályos rendelet alapján, a 2024-es adatokhoz viszonyítva, a várható bevétel 2025-re 27.587.000 Ft, ami kb. 5.5 millió forintos növekedést jelent idegenforgalmi adó tekintetében.

Inárcs Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a magánszemélyek kommunális adójáról szóló 14/2007. (XI. 29.) önkormányzati rendelete 2016.12.01.-től hatályos. Az adó összege azóta 12.000 Ft/év, mely két részletben fizetendő, március 15-ig és szeptember 15-ig. A magánszemélyek kommunális adójának maximális mértékét a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény határozza meg, amely lehetőséget biztosít az önkormányzatok számára, hogy a törvényben rögzített felső határokat évente a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett fogyasztói árszínvonal-változással növeljék. Ennek eredményeként az adómaximum évről évre változik. A legfrissebb elérhető adatok alapján 2025. január 1-jétől a magánszemélyek kommunális adómaximuma 45 592,6 Ft/adótárgy. Fontos megjegyezni, hogy az önkormányzatok saját rendeleteikben az adott évre vonatkozóan eltérő adómértéket is megállapíthatnak, de ez nem haladhatja meg a törvény által meghatározott maximális összeget. Tervezési és előkészítési folyamat alatt van Inárcs Nagyközség tekintetében a 2026-tól hatályos adómérték emelése.

Jelenleg négy adónem van a településen: magánszemélyek kommunális adója, helyi iparüzési adó (HIPA), idegenforgalmi adó (IFA) és a talajterhelési díj. Az adóbevétel növelése érdekében az önkormányzat dönthet arról, hogy bevezet-e új helyi adónemeket, és azokat milyen mértékben alkalmazza (a törvényben meghatározott keretek között).

A helyi önkormányzat által kivethető adófajták:

- az építményadó (mely minden ingatlanra kivethető, amely nem lakás céljára szolgál),
- a telekadó (a beépítetlen telkek után),
- környezetterhelési díjak (például ipari zaj- vagy szennyezési díjak),
- ebrendészeti hozzájárulás(mely nagyobb számú háziállattal rendelkező településeken jellemző).

Adókedvezmények és mentességek lehetőségei a jövőben

- Családbarát intézkedések: Többgyermekes családok és idősek adókedvezményekben részesülhetnek.
- Helyi vállalkozások támogatása: Új vállalkozások és induló vállalkozások számára adókedvezmények biztosítása.
- Zöld beruházások ösztönzése: Megújuló energiát alkalmazó ingatlanok vagy környezetvédelmi beruházások esetén adókedvezmény adható.

Lakossági és vállalkozói részvétel biztosítása:

- éves konzultációk szervezése az adópolitikai módosításokról,
- közösségi fórumok létrehozása az adózással kapcsolatos vélemények begyűjtésére,
- online és papíralapú tájékoztatók kiadása az adózási változásokról.

Összegezve: A nagyközség fenntartható fejlődése érdekében szükséges egy átgondolt és hatékony adópolitikai stratégia kialakítása. A cél egy igazságos, átlátható és a helyi lakosság, valamint vállalkozások számára elfogadható adórendszer működtetése, amely egyensúlyt teremt a közszolgáltatások finanszírozása és az adóterhek optimalizálása között. Kiemelt figyelmet kell fordítani az új vállalkozások és befektetők ösztönzésére, hogy itt telepedjenek le és így helyi adófizetőkkel váljanak.

6 GAZDASÁGI PROGRAM FEJLESZTÉSI TERÜLETEI, FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

6.1 Befolyásoló tényezők

A gazdasági program meghatározása során a benne megfogalmazott célok elérése és megvalósítása érdekében koncentrálni kell a program megvalósításához szükséges eszközök és anyagi források megteremtésére, továbbá fontos, hogy reális és egymásra épülő célokat határozzunk meg.

A gazdasági program meghatározása egy nagyon összetett feladat, hiszen sok olyan tényező van, mely befolyásolja a programban meghatározott célokat és azok megvalósulását. A legjelentősebb befolyásoló tényezők között kell megemlíteni a település helyi adottságait, az önkormányzat jelenlegi és várható pénzügyi és vagyoni helyzetét, továbbá figyelembe kell venni a kormány gazdaságpolitikáját, a megyei és járási területfejlesztési operatív programot, a képviselő-testület és bizottságok javaslatait és a polgármesteri programot is. Ezen felül célszerű a lakosság igényeit, a településen működő intézmények és helyi civil szervezetek javaslatait is számba venni. Szükséges megvizsgálni a rendelkezésre álló bevételi forrásokat, valamint, hogy milyen mértékű támogatási forrásra lehet számítani a hazai és európai uniós pályázatok terén. Emellett említést kell tenni az önkormányzat gazdálkodási forrásairól is. Az önkormányzat egy gazdálkodási szervezet, amely önállóan gazdálkodik a költségvetési bevételekkel, valamint a kiadásokkal is. Fontos azt megemlíteni, hogy az önkormányzat költségvetése az államháztartás részét képezi, valamint szorosan kapcsolódik ehhez a teljes pénzforgalmával. Az önkormányzat elsődleges feladata és célja kell, hogy legyen, hogy a kötelező feladatainak ellátását biztosítani

tudja, melyet a saját bevételeiből, az átengedett központi adókból, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, a központi költségvetési normatív hozzájárulásokból, illetve a rendelkezésre álló támogatásokból biztosít.

6.2 Főbb fejlesztési területek

6.2.1 Infrastrukturális fejlesztések, településüzemeltetés

- **Út-, közműfejlesztés és közterületi rekonstrukció a településen**

- A jelenleg szilárd útburkolattal nem rendelkező utak megépítése, vagy amortizálódott burkolt utak felújítása.

A polgármesteri program részét képezte egy-egy nagyobb út szilárd burkolattal történő fedése, azonban az iparüzési adó változása és a kialakult nehéz gazdasági helyzet miatt ezen beruházások előreláthatólag csak pályázati források bevonásával valósulhatnak meg, ha finanszírozásuk nem veszélyezteti a stabil gazdasági helyzetet. A cél az, hogy a kínálkozó pályázati lehetőségeket megragadva, azokra tudatosan készülve újabb utakat aszfaltozzunk le.

- Meglévő közparkok (sportpark, kamaszpark, Dózsa tér, játszóterek) folyamatos korszerűsítése, továbbá újabb közösségi terek kialakítása.

A Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár udvarán egy gyermek KRESZ pálya és kerékpáros pihenőpark került kialakításra, melyet várhatóan 2025 tavaszáig átadunk, ezzel is növelve a gyermekek szabadidős tevékenységének lehetőségeit.

A Dózsa tér a település egyik legnagyobb közparkja számos fejlesztési lehetőséget hordoz magában. A jövőben szükséges a tér közösségi térként való funkcionalitását megerősíteni kihelyezett padokkal, asztalokkal, kandeláberekkel, illetve a park növényvilágát is gyarapítani kell különböző dísznövényekkel, hogy az oda kilátogatók kellemes környezetben tudják eltölteni szabad idejüket.

- Új parkolók kialakítása, a meglévők bővítése. A Tolnay iskola parkolójának bővítése szükséges önkormányzati közterületen. A temető parkolójának lehatárolását és lehetőség szerint szilárd burkolattal való ellátását meg kell oldani.
- Frekvenciáltabb területeken gyalogos járda kialakítása indokolt (iskolákhoz és egyéb közintézményekhez vezető útszakaszok mellett).

- Lakosság ösztönzése a járdaépítés támogatásával. A település egészére nézve szükséges a lakosság bevonása és (pályázat alapján) anyagi támogatása az ingatlanok előtti egységes járdarendszer kialakításának érdekében.
- A településen belüli kerékpárutak kialakítása. A Kakucsi út – Széchenyi István útkereszteződésétől a Tolnay Lajos Általános Iskola felső tagozatáig kerékpárút vagy kijelölt kerékpársáv kialakítása indokolt a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében. Az Újhartyán-Dabas között megépült kerékpárúthoz Inárcsot is csatlakoztatni szükséges a sportolni vágyók és közlekedők biztonsága érdekében. A településeket összekötő kerékpárútra vonatkozóan csak abban az esetben érdemes engedélyes és kiviteli terveket elkészíttetni, amennyiben lesz pályázati forrás ilyen jellegű beruházásra.
- A község belterületéhez tartozó, már kiépült, de közműhiányos területeken a víz- és csatornahálózat bővítésének megvalósítása (Epres utca, Vincze Dezső utca, Szudor Gergely utca).
- Faluközpont kialakítása az önkormányzati tulajdonú Széchenyi téren.
A terület rendelkezésre áll, mely a faluközpont funkcióját a későbbiek során be tudná tölteni.
- Sétálóutca kialakítása a József utcában (Kastély utcától a Rákóczi útig)
- Széltől és esőtől védett, fedett buszmegálló kialakítása (Új Iskola, Inárcs-Kakucsi elágazás, Bajcsy-Zsilinszky út, és Iskola utcai buszmegállók).
- Az M5-ös autópálya mellett a rendezési tervben előírt zajvédő zóldsáv vagy zajvédő fal telepítésének felmérése szükséges a fakitermelés következtében megnövekedett zajhatás mérséklése érdekében.
- Településünk számos pontján gondot okoz a hirtelen, nagy mennyiségben lezúduló csapadékvíz megfelelő elszikkasztása, elvezetése. Ilyen a József utca Sport pálya előtti útszakasza, a Kossuth Lajos utca és a Fekiács József utca kereszteződése, valamint a Traktor utca Rákóczi út felőli vége, a Május 1. utca és az új lakóövezetek környezete. Szükséges az elkövetkezendő időszakban felülvizsgálni a település csapadékvíz-elvezető rendszerét, és szakemberek bevonásával orvosolni a kialakult problémát.
- A forgalom növekedésével járó negatív hatások csökkentése érdekében forgalomtechnikai felülvizsgálat készül a teljes településen. Ennek célja a forgalomcsillapító javaslatok kidolgozása, telepített traffipaxok kihelyezése.

- Az iparterületeken kötelezően előírt zöldfelület kialakításával javítható a településkép, ebbe szükséges az érintett vállalkozókat is bevonni.
- Az M5 autópályáról a település felé vezető úton, közterületeken fásítási program kidolgozása folyamatban van.
- **Belterületi telkek biztosítása és létrehozása**
 - A Venicz Márton utca folytatásának kialakítása a HÉSZ módosítását követően lehetséges, a kialakult új utca közművel való ellátását meg kell tervezetni.
 - A Bucka és az Aranytelep településrészek felzárkóztatását folytatni szükséges az itt élők életminőség javítása céljából.
 - A 021/2 helyrajzi számú - volt iparvasúti- terület önkormányzati tulajdonba kerülésével az önkormányzati vagyon növekedne, továbbá lehetőség nyílna a Napsugár utca, Harmat utca, Hársfa utca és Sportcsarnok környékén a közvetlen átjárásra, illetve új közterület kialakítására.
- **Új ipari-gazdasági területek bevonása?**
 - Gazdasági és ipari területek kialakításával, értékesítésével növelhető az iparüzési adóbevétel. Az itt lérehozott beruházások egyben munkahelyeket is teremthetnek.

6.2.2 Nevelés-oktatás

Tervezett fejlesztések és feladatok a nevelés-oktatás területén

- A megnövekedett lakosságszám indokoltá teszi az Inárcsi Tolnay Lajos Általános Iskola bővítését (8 tanterem, tornacsarnok, konyha) a Monori Tankerületi Központ együttműködésével. A megvalósíthatósági tanulmányterv elkészült, amely a Kormánytól pozitív elbírálást kapott és *a Budapesti Agglomerációhoz tartozó Pest megyei településeken működő köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztéseivel összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról* szóló 586/2021. (X. 14.) Kormányrendelet a beruházást nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította. A Kormány azonban a veszélyhelyzet miatt felfüggesztette ezt az iskolabővítést. Amennyiben a kivitelezés mégis megkezdődik, az önkormányzat feladata lesz az építéshez szükséges terület biztosítása, valamint az iskola udvarán található melléképületek lebontása, közművek kiépítése.

- A nyári napközis gyermektáborok megszervezésére továbbra is igény mutatkozik. A helyi civil szervezetekkel és helyi vállalkozókkal együttműködve, a táborok megtartása a megújult Inárcsi Nagycsaládos Egyesületnek erdei táborában, valamint a Művelődési Házban is megvalósítható.
- Az óvodai ellátás megszervezése a törvényi előírások szerint kötelező feladatunk, ahogyan az óvodás gyermekek folyamatos nyári ellátásának megszervezése is.
- Törekednünk kell az intézmények pályázati lehetőségeinek támogatására, az oktatási-nevelési intézmények hatékonyabb működtetése céljából. (Például: energetikai korszerűsítés, megújuló energiaforrások felhasználása.)
- Napjaink egyik fő problémája a mozgásszegény életmód, az egészségtelen táplálkozás, valamint a tudatmódosító szerek fogyasztása. Felvilágosító előadásokra van szükség (rendőrség, általános iskola bevonásával) a diákok és szüleik számára.
- Településünk lakónépességének növekedése, az ide költöző fiatal családok gyarapodása indokolttá teszi, hogy az Inárcsi Típegő Bölcsődét bővítsük.

6.2.3 Kultúra és közművelődés

Tervezett fejlesztések, feladatok és újítások kultúra és közművelődés területen

- A közösségi és kulturális élet fellendítése érdekében, az alábbi rendezvényekkel színesíthetjük településünk életét:
 - helyi művészek tehetséggondozó programjainak támogatása,
 - állandó és időszakos kiállítások szervezése,
 - település múltját bemutató állandó tárlat létrehozása,
 - helyi kiadványok megjelenésének finanszírozása
- Hagyományaink ápolása érdekében továbbra is célunk azon civil szervezetek támogatása, akik helytörténeti feltáró munkát kezdeményeznek. A település múltját bemutató munkájukhoz segítséget nyújtunk. (Például pályázati források, önerő biztosítása...)

- A Zrumeuczky Dezső Művelődési Ház és Könyvtár hatékony működésének köszönhetően, a helyi, illetve térségbeli társintézményekkel, civil szervezetekkel, közösségekkel jó kapcsolat alakult ki, ezt szeretnénk a továbbiakban is fenntartani és elmélyíteni.
- A könyvtárunk jelenleg is számos közösségi programot szervez, melyhez megfelelő helyszínt biztosíthatna a „kávézó” klubszobává történő átalakítása.

6.2.4 Sport, rekreáció

Tervezett fejlesztések és újításokhoz szükséges támogató feladatok sport és rekreáció területén

- Szükséges a Csuka János Sportpark működésének újragondolása, a sportolási lehetőségek bővítése (pl.: kosárlabdapálya, kültéren elhelyezhető sporteszközök).
- A helyi sportegyesületekkel kialakult együttműködést továbbra is szükséges fenntartani, munkájukat támogatni.
- A közösségi sportélet fellendítése érdekében célunk a helyi sikeres sportolók bevonása a helyi rendezvényekbe és sportéletbe. (Pl.: falunap, sportnap) Az egészséges életmód népszerűsítése, illetve a mozgás és sportolás ösztönzése a közösségi rendezvények szerves részévé válhat.
- 2024. év végén Inárcs Nagyközség Önkormányzata megalapította a Települési Sportolói Ösztöndíjat a kimagasló sporteredményt elérő fiatal, amatőr sportolók támogatására; ezt a támogatást továbbra is biztosítanunk kell.
- A helyi sportszervezeteket ösztönözni kell a fiatalok önkéntes munkára történő bevonására (pl. közösségi szolgálat, sportcélú közösségi terek karbantartása).

6.2.5 Turisztika, idegenforgalom

Tervezett fejlesztések és feladatok turisztika és idegenforgalom területén

- A település több, helytörténeti szempontból jelentős turisztikai látványossággal rendelkezik, (pl. Szent György Templom Emlékparkja, Jelkereszt, Inárcsi Máriatemplom).

- Több olyan vendéglátóhely található itt, amely lakodalmasházként is működik, éppen ezért szükséges a környezetükben az infrastruktúra fejlesztése.
- A falusi turizmus településünkön is megvalósítható. Ösztönözni kell a helyi lakosokat a falusi turizmusra jellemző kereskedelmi szálláshelyek kialakítására.
- A kistérségi településekkel közös együttműködésre kell törekednünk, pl. hagyományőrző rendezvények tartása, közös pályázati lehetőségek felkutatása, falvakon áthaladó kerékpárút megépítése.
- Szükségessé vált településen áthaladó turista útvonal jelzéseinek karbantartása, ehhez helyi önkéntesek segítségét is igénybe vehetjük.
- A helyi turisztikai látványosságok széleskörű bemutatása érdekében a település turisztikai térképének létrehozása elengedhetetlenül fontos.

6.2.6 Környezet- és természetvédelem

A környezettudatosabb életmód és a természetvédelem érdekében tervezett fejlesztések és feladatok

- A szelektív hulladékgyűjtés gyakoriságának növelése a lakosság számára egyre fontosabb, a kéthetente történő elszállítás megszervezése megoldást jelentene.
- A lakosság környezettudatos és értékmegóvó magatartásának fejlesztéséhez hozzájárulhatnak a köznevelési intézmények, a Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtárban tartandó előadások, az Inárcsi Hímondóban megjelenő cikkek, a közösség számára szervezett tematikus programok.
- A zöldhulladék hasznosításával összefüggő távlati terv egy hulladékudvar kialakítása.
- A tűzgyűjtés, illegális szemétlerakás, mint környezetszennyezés ellen hatékonyan tud fellépni a közterületfelügyelő, akinek felvételét tervezi az Önkormányzat. Munkáját segítheti a helyi polgárőrség is.
- A veszélyes és elektronikai hulladékgyűjtés megszervezése a településen sikeres és népszerű. Ezt a gyakorlatot folytatni szükséges.

- A település közterületein és a buszmegállóban növelni kell a rendelkezésre álló hulladékgyűjtő-edények számát, és folytatni szükséges a település közterületeinek fásítását is, kezdve az M5-ös bevezető szakaszán.
- A lakosság bevonásával minden évben szebbé lehetne tenni egy-egy utcát, teret közösségi fa és virágültetéssel. Ösztönzéseképpen visszavezethetjük a „Tiszta udvar rendez ház” elismerést, vagy megalapíthatjuk „A legszebb előkert” díjat.

6.2.7 Szociális és egészségügyi ellátás

A szociális és egészségügyi ellátás javításának érdekében szükséges intézkedések

- Továbbra is az önkormányzat kötelező feladata az étkeztetés biztosítása a helyi gyermekintézmények részére, a szociálisan rászorulóknak és az idősek számára. Ehhez szükséges a jelenlegi konyha működtetésének felülvizsgálata, egyéb élelmezési lehetőségek számbavétele. Amennyiben az iskolabővítés megvalósulna, a közösségi étkeztetéssel kapcsolatos problémák megoldódnának.
- Az időskorúak problémáira, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekre fokozott figyelmet kell fordítanunk életminőségük javítása érdekében.
- A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működési feltételeit továbbra is biztosítanunk kell, az ott dolgozók biztonságérzetét pánikgomb üzembe helyezésével növelhetjük.
- Évente több alkalommal egészségügyi szűrővizsgálatokat kell szerveznünk (pl. szűrőbusz, Egészségnap).
- A szűrőprogramok tovább bővítése érdekében együttműködési megállapodást kell kötnünk a Magyar Vöröskereszttel, mely keretében lehetőség nyílik véradásra illetve előadások és oktatóprogramok megvalósulására.
- Az üresen álló orvosi rendelőt hosszú távon érdemes bérbe adni, akár magánrendelés céljából is.
- A jelenleg tartósan betöltetlen háziorvosi praxisba állandó szakorvost szükséges találnunk.

6.2.8 Közbiztonság, tűz- és polgári védelem

A katasztrófavédelmi törvény szerint a polgári védelem ösztársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása és a lakosság felkészítése a katasztrófák hatásainak leküzdésére a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében az alábbi feladatokat látja el:

- működteti a megújítandó Inárcsi Polgárőr Egyesületet,
- a lakosság biztonságérzetét javítja a meglévő térfigyelő kamerarendszer bővítésével,
- segítő programokat és tájékoztatókat szervez a közbiztonság növelése érdekében,
- bűnmegelőzési és kábítószer ellenes előadásokat szervez a rendőrség bevonásával,
- segíti és támogatja a rendőrség munkáját, rendszeres kapcsolatot tart az illetékes rendőrséggel,
- a településen áthaladó forgalom lassítása érdekében Traffi-boxot helyez el a Lengyel Rezső utcán, Bajcsy-Zsilinszky úton, Kakucsi úton illetve a Széchenyi úton,
- forgalomtechnikai felülvizsgálatot készített, javaslatokat dolgoz ki (pl. zebra, körforgalom, forgalomlassító virágláda, zónásítás),
- megvalósítja az inárcsi közterület-felügyeletet.

6.2.9 Közösségi élet, civil szféra

A közösségi élet, valamint a civil szervezetekkel való kapcsolattartás

- A továbbiakban is szükséges a jelenleg jól működő elkülönített pénzügyi alap képzése a mindenkori éves költségvetési tervben a pályázó helyi civilszervezetek és közösségek számára.
- A civil szervezetekkel való szoros együtt működés, a civil szervezetek bevonása a rövid, közép és hosszú távú célok elérése érdekében elengedhetetlen.
- Nagy hangsúlyt kell fektetni a lakosság ösztönzésére, hogy részt vegyenek a helyi programokban és közösségi életben.

6.2.10 Marketing és kommunikáció

Erősíteni szükséges a település helyi kommunikációs tevékenységét az alábbi eszközökkel:

- a lakosság tájékoztatása: az önkormányzat híreinek folyamatos közzététele az Inárcsi Hírmondóban és a település honlapján továbbá a helyi hirdetőtáblákon és a közösségi média felületeken,
- a helyi önkormányzatok számára fejlesztett új kommunikációs rendszer alkalmazása, mely egy mobil alkalmazást kínál a felhasználóknak, és az idősebb korosztály számára is biztosít alternatív opciókat (például sms küldés, vagy hangüzenet küldés vezetéke telefon esetén),
- a település honlapjának aktualizálása a naprakész információk érdekében. A közeljövőben teljesen új, jobban áttekinthető honlap létrehozása szükséges,
- a helyi hirdetőtáblák folyamatos karbantartása, a hiányzó táblák pótlása,
- hírlevél szolgáltatás kulturális programokról,
- lakossági fórumok megszervezése,
- aktív kommunikáció a helyi vállalkozásokkal és civil szervezetekkel,
- közvélemény kutatások, kérdőívek publikálása a fejlesztéseket, beruházásokat megelőzően.

6.2.11 Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítés

Az önkormányzat célja az, hogy munkahelyteremtő beruházások támogatásával elősegítse a helyben történő foglalkoztatást. A munkanélküliséggel érintett, illetve szociálisan rászoruló családokat a helyi rendeletben foglalt esetekben és módon támogatni szükséges.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a közfoglalkoztatási programban továbbra is részt kíván venni:
 - együttműködik ennek érdekében a munkaügyi központtal,
 - a közfoglalkoztatotti létszámot rendszeresen felülvizsgálja, lehetőség esetén bővíteni,
 - illetve a közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó esetleges pályázati lehetőségeket folyamatosan figyeli.

- a kötelező szolgáltatások megtartása érdekében az üzemeltetett intézmények esetleges bővítése terén munkahelyeket kíván teremteni, valamint munkahelyeket tart fenn a köztisztviselők és közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- az önkormányzat a vállalkozókkal szoros kapcsolatot próbál kiépíteni, valamint az önkormányzat támogatni kívánja a vállalkozókat abban, hogy helyi munkaerőt alkalmazzanak,

6.2.12 Nemzetiség jogainak biztosítása

A helyi önkormányzat, valamint a képviselő-testület támogatja és segíti a helyi nemzetiségeket jogaik biztosításában. Gondoskodik a helyi esélyegyenlőségi programban megfogalmazott elvárások megvalósításáról.

6.2.13 Együttműködés helyi történelmi egyházakkal

Inárcs Nagyközség Önkormányzata folytatni kívánja a kialakult kapcsolatot a helyi történelmi egyházakkal és lehetőségei szerint támogatni kívánja az egyházközségek rendezvényeit, fejlesztéseit, épületeik állagmegőrzési, műemlékvédelmi és korszerűsítési munkálatait.

6.2.14 Önkormányzati, közigazgatási feladatok

Az Inárcsi Polgármesteri Hivatal látja el a településen a közigazgatási feladatokat.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges lépések:

- ügyfélbarát polgármesteri hivatal üzemeltetése,
- folyamatos fejlődés a modern technológiai lehetőségek alkalmazásával,
- elektronikus ügyintézési lehetőségek bővítése,
- a képviselő-testület működésével kapcsolatos hírek és döntések megjelenítése az önkormányzat honlapján, valamint a közösségi média felületén,
- a képviselő-testület és a bizottságok hatékonyabb bevonása a döntések előkészítésébe és a tervezési folyamatokba.

6.2.15 Vállalkozások

A helyi vállalkozásokkal való kapcsolattartás érdekében az önkormányzat célja:

- hogy vállalkozóbarát, integrált településfejlesztés jellemezze,
- a vállalkozók aktivitásának növelése a településen,
- a vállalkozói kör bővítésének elősegítése, a fiatalok támogatása abban, hogy helyi vállalkozókká váljanak,
- azon vállalkozók előnyben részesítése, akik a település részére fizetnek adót,
- a vállalkozásokkal kapcsolatban a telephely-szolgáltatások lehetőségeinek felmérése és felülvizsgálata,
- újabb gazdasági- ipari területek kialakítása, értékesítése,
- a kezdő vállalkozók támogatása, a helyi munkahelyteremtés érdekében.

Pályázati forrás vagy magántőke bevonása esetén lehetőség nyílna inkubátorházak kialakítására, melyekben a helyi vállalkozók kedvezményes áron juthatnának irodához, üzlethelyiséghez. Ez megvalósulhatna a Tolnay Lajos Általános Iskola bővítésének köszönhetően a Fekiács József úti iskola épületében.

6.2.16 Önkormányzatot érintő, de önkormányzattól független magánfejlesztések és beruházások

• M5 autópálya melletti ipari park

Az M5 autópálya melletti ipari-gazdasági terület kialakítása az előző ciklus végére elkészült, a területek értékesítésre kerültek. Az önkormányzat célja, hogy az ide érkező beruházók, vállalkozások a szükséges infrastrukturális fejlesztéseket az önkormányzattal együttműködve, saját forrásból valósítsák meg. Az önkormányzat hosszú távú célja, hogy közvetett módon elősegítse a munkahelyteremtést, a beruházók, vállalkozók által fizetett iparüzési adóbevételek pedig forrást biztosítsanak fejlesztésekhez, beruházásokhoz.

• Gumigyár melletti iparterület

A régi gumigyár mellett értékes, önkormányzati tulajdonú ipari terület van (074/38 hrsz.), mely 8,2 ha. 2023 évben készült ingatlanforgalmi szakvélemény alapján a terület piaci

értéke 460.000.000 Ft. Ennek a területnek az értékesítésével jelentős bevételi forráshoz jutna az önkormányzat.

- **Tervezett bevásárlóközpont a Lengyel Rezső utcában**

A 2025. év elején egy helyi kötődésű beruházó jelezte szándékát egy bevásárlóközpont építésére a Lengyel Rezső utcában, a Bagolyvár Panzióval szemben, ahol az előzetes tervek alapján 1 nagyobb és 3 kisebb kereskedelmi egység kapna helyet. A Képviselő-testület feladata, hogy megvizsgálja a beruházás negatív és pozitív hatásait, ezen szempontok között kiemelt a lakosság véleménye, az üzletközpont munkahelyteremtő ereje, várható iparüzési adóbefizetése is. Vizsgálandó szempont a várható forgalomnövekedés, valamint a helyi vállalkozókat érintő jövedelemkiesés. Ugyanakkor elmondható, hogy a bevásárlóközpont működése jelenetős adóbevételt eredményezne úgy, hogy az önkormányzat költségvetését nem terhelné a beruházás. Az önkormányzat és a vállalkozó közötti megállapodás feltétele az M5 autópálya bevezető szakaszához csatlakozó Lengyel Rezső utca felújítása, járda és gyalogátkelőhely építése.

- **M5 autópálya bevezető szakaszának felújítás „hivatalossá tétele”**

Inárcs Budapest közelsége miatt frekventált helyen fekszik. Az M5 autópálya a település társadalmi és gazdasági pozíciót erősíti, ennek következtében az autópályához vezető útszakaszok felújítása, bővítése kiemelt jelentőségű. A leajtók rossz minőségű útburkolattal rendelkeznek és keskenyek, ezért jelenleg fokozottan balesetveszélyesek. Az agglomerációs kör bővülése miatt várhatóan növekedni fog ezeken az útszakaszokon a gépjárműforgalom, azonban az önkormányzat a jelenlegi gazdasági helyzetben ilyen volumenű beruházást önerőből nem képes megvalósítani, ezért szükséges a kapcsolatfelvétel az autópálya mérnökséggel, hogy a leajtók üzemeltetését lehetőség szerint átvegyék, és hivatalos leajtó legyen Inárcsnál.

7 ÖSSZEGZÉS, ZÁRSZÓ

Összességében elmondható, hogy önkormányzatunk elsődleges és alapvető célja a helyben lakók életkörülményeinek javítása, mely különböző infrastrukturális fejlesztésekkel, valamint a közszolgáltatások színvonalának növelésével érhető el. A fenti tervek megvalósításához szükséges a településen élő lakosok közreműködése, továbbá a helyi civil szervezetek és

vállalkozók együttműködése. Az önkormányzat a célok elérését úgy próbálja megvalósítani, hogy a különböző lehetőségeket és erőforrásokat összehangolja, ezzel erősíti a közösséghez tartozás érzését is.

Azonban ez nem elegendő ahhoz, hogy a gazdasági programban meghatározott tervek, fejlesztések megvalósuljanak, hiszen az anyagi háttér biztosítása komoly feladat. Az önkormányzat bevételi forrásai tekintetében a központi állami támogatások növekedésére nem számíthat, valószínűbb a forráscsökkenés. Továbbá számolni kell a jelenlegi bizonytalan gazdasági helyzet hatásaival, következményeivel.

Költségvetési szempontból számottevő forrást jelenthet az M5 autópálya melletti gazdasági területen végzett vállalkozói tevékenység. Az iparüzési adóbevételt főként a közfeladatok ellátására, és tartalék képzésére kell felhasználni. Utóbbi (tartalék) biztosítja az önkormányzat stabil anyagi helyzetét, a fejlesztések és beruházások fedezetét. Az önkormányzat egyik fontos célja az is, hogy kötelező feladatait magas színvonalon biztosítsa, miközben fenntartható és kiszámítható gazdálkodást folytat.

Az Önkormányzat és a képviselő-testület feladata az, hogy a település vagyonával felelősen gazdálkodjon, azt tovább gyarapítsa, ennek révén a folyamatos fejlődés anyagi hátterét biztosítsa.

Közös célunk, hogy településünk még élhetőbb, a XXI. századi elvárásoknak megfelelő nagyközség legyen, ahol komfortosan érzik magukat az itt élők, nem csupán lakóhelyüknek, hanem otthonuknak tartják Inárcsot.

Inárcs, 2025. március 03.

Szuróczki Csaba
Polgármester